

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

De Telegraaf
Parlementaire redactie
T.a.v.:
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Datum 8 juli 2015
Onderwerp Uw Wob-verzoek inzake afdrachten van loterijen

Ons kenmerk
660908

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte ,

In uw e-mail van 2 april 2015 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) informatie verzocht over de afdrachten van loterijen. U vraagt om:

"(...) een afschrift van alle documenten (...) die betrekking hebben op (...):

- (...) contacten (zowel per brief, fax, e-mail alsmede gespreksverslagen en notities van bijvoorbeeld telefoongesprekken) van het departement met de Nationale Postcode Loterij N.V., de BankGiro Loterij N.V., VriendenLoterij N.V. danwel moederbedrijf Novamedia of de aan de loterijen van Novamedia gelieerde stichtingen, zoals de stichting DOEN, het Oranje Fonds en het Goede Doelen Platform. (...) [nader beperkt tot] contacten die gingen over de hoogte en de besteding van de afdrachten.
- (...) afspraken van bewindspersonen en topkader (vanaf niveau directeur-generaal), met vertegenwoordigers van de loterij en de voornoemde entiteiten, in het bijzonder dhr. Boudewijn Poelmann. (...) [nader beperkt tot] contacten die gingen over de hoogte en de besteding van de afdrachten.
- (...) [nader beperkt tot] stukken in de periode tussen 1 januari 2009 en 2 april 2015."

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 14 april 2015. Vervolgens is bij brief van 29 april 2015 de beslistermijn met vier weken verdaagd. Daarna is in de brief van 21 mei 2015 aan u medegedeeld dat de beslistermijn met drie weken werd opgeschort vanwege het vragen van zienswijzen aan derden. Bij brief van 5 juni 2015 is u medegedeeld dat bij een nadere inventarisatie meer documenten zijn aangetroffen met betrekking tot uw Wob-verzoek ten aanzien waarvan zienswijzen van derden moest worden opgevraagd.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijst ik u naar Bijlage 1.

Inventarisatie documenten

In totaal zijn 69 documenten aangetroffen die vallen onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als Bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Zienswijzen

U bent bij brief van 21 mei 2015 en tevens bij brief van 5 juni 2015 erover geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de mogelijke (gedeeltelijke) openbaarmaking van documenten die op grond van uw Wob-verzoek waren aangetroffen en dat deze belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun zienswijze te geven. Uit deze zienswijzen is gebleken dat een aantal eerder geïnventariseerde documenten niet onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vielen. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik – ten aanzien van de documenten die wel onder de reikwijdte van uw Wob-verzoek vallen – verder in mijn belangenafweging meegenomen. Ik verwijs u hiervoor naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de documenten met nummers 11, 42 en 49-51 geheel openbaar te maken. Verder heb ik besloten om de documenten met nummers 1, 3-10, 12-14, 16-27, 29-41, 43-48, 52-54, 56-58, 60, 61, 65 en 68 gedeeltelijk openbaar te maken. Ten aanzien van de documenten met nummers 2, 55, 62 en 64 heb ik besloten om deze in het geheel niet openbaar te maken. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

De documenten met nummers 15, 28, 59, 63, 66, 67 en 69 zijn reeds openbaar. Ik verwijs u naar de inventarislijst voor de vindplaats van deze documenten.

Overwegingen

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In de documenten 7, 10, 11, 17, 20, 36, 53, 57, 60 en 68 staan bedrijfsgegevens en/of fabricagegegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan mij medegedeeld. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de bedrijfsvoering, de afzet van producten, de ontwikkeling van (nieuwe) producten en de kring van afnemers en leveranciers. Dit omvat tevens informatie over bedrijfsstrategieën van betreffende partijen inzake — verwachte — marktontwikkelingen en hoe hiermee om te gaan, alsook cijfers op basis waarvan de betreffende partijen strategieën hebben ontwikkeld. De partijen van welke de informatie afkomstig is of op welke de informatie betrekking heeft, hebben bovendien niet ingestemd met openbaarmaking. Ik zal deze informatie dan ook niet openbaar maken.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten met nummers 1-10, 12-14, 16-21, 23, 25-27, 29-34, 36-41, 43-45, 47, 52, 54, 56-58, 60, 61, 65 en 68 staan persoonsgegevens (waaronder foto's) van personen met wie de overheid contact heeft gehad in verband met de door u opgegeven bestuurlijke aangelegenheid of waarvan de overheid in verband met de door u opgegeven bestuurlijke aangelegenheid persoonsgegevens heeft ontvangen. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid.

De hiervoor bedoelde personen zijn personen die ofwel geen directe betrokkenheid hebben bij de door u opgegeven bestuurlijke aangelegenheid, ofwel daarbij uitsluitend betrokken zijn geweest namens de (private) organisatie waarvoor zij werkzaam zijn. Deze personen bekleden geen (publieke) overheidsfunctie en hoeven in die zin ook geen publieke verantwoordelijkheid af te leggen, terwijl de openbaarmaking van persoonsgegevens in combinatie met de overige te verstrekken informatie erop zou neerkomen dat dit wel het geval zal zijn. Het algemeen belang op openbaarmaking van de persoonsgegevens van betrokkenen acht ik in dat verband niet zwaarder wegen dan het belang dat de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen wordt geëerbiedigd.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

Hierbij merk ik bovendien op dat de hier bedoelde personen niet hebben ingestemd met de openbaarmaking van hun persoonsgegevens en dat – ingeval van betrokkenheid uit hoofde van een (private) dienstverband – de namen van de betreffende organisatie waarvoor zij werkzaam zijn wel openbaar worden gemaakt. Gelet op het voorgaande heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit voornoemde documenten.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

In de documenten met nummers 2, 3, 5-10, 12-14, 16-19, 21-25, 27, 29-41, 43-48, 52, 54, 56-58, 61, 65 en 68 zijn namen van ambtenaren en andere – tot hen herleidbare – persoonsgegevens vermeld. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van persoonsgegevens van ambtenaren.

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van persoonsgegevens van ambtenaren verzetten. Het betreft hier immers niet de openbaarmaking van namen (en andere persoonsgegevens) van ambtenaren aan een individuele burger, bijvoorbeeld met wie zij in contact zijn getreden, maar om openbaarmaking in de zin van de Wob, namelijk aan een ieder. Ook betreft het geen personen van wie anderszins wordt verwacht dat zij – te allen tijde – in het publieke domein acteren en gelet hierop geen bezwaren zouden moeten hebben als hun persoonsgegevens – ook in de context van uw Wob-verzoek – openbaar worden gemaakt.

Gelet op het voorgaande heb ik de namen van de betreffende ambtenaren en andere – tot hen herleidbare – persoonsgegevens verwijderd uit voornoemde documenten. In documenten waarbij ambtenaren – bijvoorbeeld gelet op de aard van die documenten – wel in de openbaarheid treden, bijvoorbeeld bij de ondertekening van (bestuursrechtelijke) besluiten, heb ik de persoonsgegevens evenwel niet verwijderd.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob maakt de openbaarmaking van bepaalde passages uit de documenten met nummers 7, 10, 11, 17, 20, 36, 53, 57, 60 en 68 niet mogelijk. De hiervoor bedoelde documenten omvatten onder meer bedrijfsstrategieën van kansspelaanbieders en cijfers omtrent behaalde en eventueel te behalen inkomsten en de afzetmarkt. Openbaarmaking van deze passages en de voornoemde documenten zouden deze aanbieders onevenredig benadelen (dan wel concurrenten, leveranciers of afnemers onevenredig bevoordelen). De betrokkenen hebben verder niet met openbaarmaking ingestemd.

Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie die in vertrouwen aan mijn ministerie is medegedeeld, vertrouwelijk blijft. Het belang bij het voorkomen van onevenredig nadeel van betrokkenen acht ik hier gelet op het voorgaande zwaarder wegen dan het algemene belang van openbaarmaking.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Vornoemde beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met de daartoe aangevoerde argumenten.

De documenten met nummers 3, 7, 10, 14, 16, 17, 24, 27, 30, 33, 35, 36, 38, 39, 44 en 65 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik uit voornoemde documenten verwijderd.

Het document met nummer 2 betreft eveneens een document dat is opgesteld voor intern beraad. Dit document is een concept waarvan de definitieve versie, namelijk het document met nummer 3, gedeeltelijk openbaar zal worden gemaakt. Ik heb besloten om het document met nummer 2 in het geheel niet openbaar te maken, aangezien dat document uit beleidsopvattingen bestaat die eenvoudig kunnen worden herleid, indien deze worden afgezet tegen het definitieve document.

Verder merk ik hierbij op dat de passages uit het document met nummer 2 die overeenstemmen met het definitieve document met nummer 3, worden geacht openbaar te zijn gemaakt met de (gedeeltelijke) openbaarmaking van document 3.

Ten aanzien van de documenten met nummers 19, 54 en 56 merk ik op dat dat documenten zijn die zijn opgesteld door en met de Goede Doelen Loterijen of die informatie bevatten ten behoeve van beraadslaging binnen mijn ministerie over de modernisering van de kansspelmarkt, de daarmee samenhangende, mogelijk nadelige gevolgen voor de afdrachten aan goede doelen en eventuele oplossingen in dat verband. Overleg met een partij buiten de overheid kan ook worden beschouwd als 'intern beraad' in de zin van de Wob.¹ Voorstellen die vanuit de Goede Doelen Loterijen op uitnodiging van mijn ministerie daarbij als vrije gedachtenuitwisseling zijn ingebracht ten behoeve van het vormen van toepasselijk beleid beschouw ik dan ook als persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik uit voornoemde documenten verwijderd.

De documenten met nummers 55 en 62 zijn concepten. Deze concepten hebben uiteindelijk geleid tot een definitieve document, namelijk het document met nummer 63 dat reeds openbaar is. De documenten met nummers 55 en 62 maak ik zodoende ook niet openbaar, aangezien deze uit beleidsopvattingen bestaat die eenvoudig kunnen worden herleid, indien deze worden afgezet tegen het definitieve document.

Het document met nummer 64 betreft een conceptdocument met betrekking tot wijziging van bestaande regelgeving op het gebied van kansspelen. Dit conceptdocument heeft echter nog niet geleid tot een definitieve versie, aangezien hieromtrent geen definitieve besluitvorming heeft plaatsgevonden. Het document heeft slechts de status van voorstel tot wijziging van regelgeving. Gelet hierop zal ik het document met nummer 64 niet openbaar maken.

Wijze van openbaarmaking

De documenten met nummers 1, 3, 5-10, 12, 14, 16, 21, 22, 24-27, 29-40, 42-44, 46, 48, 52 en 65 treft u bij dit besluit in kopie aan.

Uitgestelde openbaarmaking (art 6, 5e lid, Wob)

Aangezien naar verwachting belanghebbenden bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie (zie het onderdeel "Overwegingen" van deze beschikking) vindt de feitelijke openbaarmaking van de documenten met nummers 4, 11, 13, 17-20, 23, 41, 45, 47, 53, 54, 56-58, 60, 61 en 68 niet eerder plaats, dan twee weken na dagtekening van deze beschikking, conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob. Op deze wijze wordt aan deze belanghebbenden de mogelijkheid geboden om te proberen de openbaarmaking tegen te houden. Dit kan door het indienen van een bezwaarschrift bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

---

¹ Zie bijvoorbeeld AbRvS 17 juli 2002, nr. 200105029/1.

Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

**Directoraat-Generaal
Jeugd en
Sanctietoepassing**
Directie Control,
Bedrijfsvoering en Juridische
Zaken
Afdeling Juridische en
Internationale Zaken

Reeds openbaar

De documenten met nummers 15, 28, 59, 63, 66, 67 en 69 zijn reeds openbaar en voor een ieder beschikbaar. De Wob is niet van toepassing op reeds openbare documenten. Om u ter wille te zijn, stuur ik u niettemin een kopie van deze documenten. Voor de vindplaats van deze documenten verwijst ik u naar de meegezonden inventarislijst.

Datum
8 juli 2015

Ons kenmerk
660908

De stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Een afschrift van dit besluit zend ik aan belanghebbenden.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
de Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

S. Riedstra
Secretaris-generaal

Een belanghebbende die bezwaar heeft tegen de weigering om informatie openbaar te maken kan binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen.

Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust.

Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Veiligheid en Justitie, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Een belanghebbende die openbaarmaking van informatie wil voorkomen, kan binnen twee weken na de dag waarop dit besluit is bekend gemaakt, een bezwaarschrift indienen en de voorzieningenrechter vragen het besluit tot openbaarmaking voor de duur van de procedure te schorsen.